

Nauka gry na gitarze dla dzieci

Interwały i budowanie akordów

Poznaliśmy już podstawy **notacji muzycznej**, czas więc na prawdziwy wstęp do teorii muzyki! Jeśli w przyszłości chcemy pisać własne utwory, znajomość chociażby podstaw znacznie nam to ułatwi.

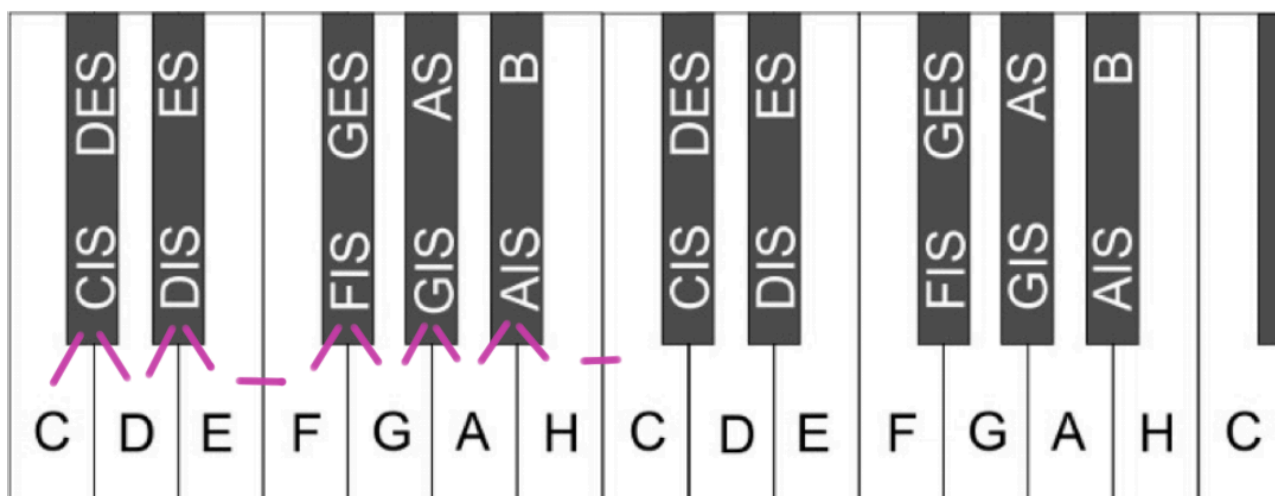
Interwały to inaczej odległości między dźwiękami. Dzięki nim wiemy które dźwięki zabrzmiały ze sobą dobrze, a które nie. Pozwolą tworzyć akordy oraz gamy. Gdy nie będziemy pamiętali jak chwycić dany akord, z łatwością sami go sobie zbudujemy!

Interwały

Jak przed chwilą wspomnieliśmy, interwały określają odległości między dwoma dźwiękami. Podstawowych interwałów jest osiem. Ich nazwy pochodzą od łacińskich liczebników.

Są to:

1. Pryma
2. Sekunda
3. Tercja
4. Kwarta
5. Kwinta
6. Seksta
7. Septyma
8. Oktawa

Przy okazji nauki **dźwięków na gryfie** nauczyliśmy się liczyć półtony. Jest ich dokładnie 12. Oznaczone są fioletowymi kreskami na powyższej klawiaturze. Sprawdzając ile takich kresek dzieli dwa dźwięki, dowiemy się jaki jest między nimi interwał.

1. Pryma

Pierwszy interwał, jest to w zasadzie powtórzenie tego samego dźwięku. Tak jakbyśmy wcisnęli dwa razy ten sam klawisz na pianinie czy też szarpnęli dwa razy ten sam dźwięk na gitarze

2. Sekunda

Jest to najmniejsza odległość między dźwiękami. Dzieli się na Sekundę Małą (2>) i Wielką (2). Sekunda mała to odległość jednego półtonu, a wielka, dwóch. To właśnie od Sekundy Małej zaczyna się znany utwór „Dla Elizy”.

3. Tercja

Również dzieli się na małą (3 półtony), oraz wielką (4 półtony).

4. Kwarta

Kwarta Czysta to odległość 5 półtonów. Zaczyna się od niej popularna harcerska piosenka „Płonie ognisko w lesie”.

5. Kwinta

Liczy w sobie 7 półtonów. To od niej zaczynają się na przykład „Kurki trzy”.

6. Seksta

Liczy 8 (mała) lub 9 (wielka) półtonów.

7. Septyma

Septyma mała (7) zawiera w sobie 10 półtonów. Septyma wielka (7<) zawiera ich 11.

8. Oktawa

Oktawa wynosi dokładnie 12 półtonów. Czyli dokładnie tyle ile wynosi między dźwiękami C-C, D-D, E-E, i tak dalej.

Podział

Interwały podzielić możemy ze względu na to jak współbrzmiały dźwięki zgrane razem. Wyróżnić możemy dwie grupy:

Dysonanse - niezgodnie brzmiące. Do tej grupy należy Sekunda oraz Septyma. Gdy je zagramy, słysząc nieprzyjemny zgrzyt. Bardzo łatwo je po tym rozpoznać.

Konsonanse - dzielą się na Konsonanse Doskonałe i Niedoskonałe. Konsonansami doskonałymi są Pryma, Kwarta, Kwinta, Oktawa. Niedoskonałymi są Tercja oraz Seksta.

Wyróżnić możemy jeszcze jeden interwał, tak zwany **Tryton**. Zawiera w sobie dokładnie 6 półtonów. Tryton to inna nazwa na Kwartę Zwiększoną lub Kwintę Zmniejszoną. Jest Dysonansem. Istnieje popularny mit mówiący że Tryton przez swoje brzmienie był zakazany w średniowieczu. Jednak według źródeł historycznych, nie jest to prawdą.

Ćwiczenie

Znajdź dany interwał od podanego dźwięku. Rozwiązanie pokaż swojemu nauczycielowi gitary na zajęciach pozalekcyjnych!

- Kwarta od C
- Tercja wielka od G
- Septyma mała od D
- Tryton od F
- Kwinta od A
- Oktawa od Dis
- Sekunda mała od E
- Sekunda wielka od H

Korzystając ze ściągi w artykule o Notacji muzycznej spróbuj zapisać podane przykłady w nutach!

Budowanie akordów

Akordom gitarowym dokładnie przyjrzymy się w [osobnym artykule o nich](#). Dzisiejszy temat będzie do tego dobrym wstępem.

Akord to współbrzmienie co najmniej trzech dźwięków.

Dwie podstawowe grupy akordów to akordy Durowe (Wesołe) oraz Mollowe (Smutne). Przepis na ich stworzenie jest bardzo prosty!

Każdy akord składa się z dźwięku podstawowego. Dla przykładu użyjmy dźwięku C. Aby uzyskać akord durowy, najpierw znaleźć musimy Tercję Wielką od dźwięku podstawowego. Gdy policzymy cztery półtony, uzyskamy dźwięk E.

Kolejnym krokiem jest policzenie Tercji Małej od tego dźwięku. Liczymy więc trzy półtony od dźwięku E. Uzyskujemy dźwięk G.

Znaleźliśmy wszystkie trzy dźwięki! C, E oraz G. Razem tworzą akord C-dur! Gdy zagramy je razem, usłyszymy wesoły ton tego akordu.

Spróbujmy z jeszcze jednym przykładem akordu durowego. Tym razem spróbujmy stworzyć G-dur.

Liczmy Tercję Wielką od G. Dokładnie 4 półtony wyżej znajduje się dźwięk H.

Następnie szukamy Tercji Małej od H. Jest to dźwięk D

Razem dźwięki G, H i D tworzą akord G-dur.

Przy akordach molowych szukamy dźwięków w odwrotnej kolejności. Najpierw Tercja Mała, a potem Wielka.

Spróbujmy z akordem D-Moll

Szukamy Tercji Małej od D. Trzy półtony wyżej znajdziemy F.

Teraz Tercja Wielka od F. Cztery półtony wyżej mamy A.

D, F oraz A tworzą razem akord D-moll! Dźwięki te zagrane razem brzmią smutno.

Niech każdy z grupy zbuduje dowolny akord, następnie zorganizujcie konkurs na odgadywanie! Każda osoba gra swój akord, a reszta odgaduje czy brzmi on smutno czy wesoło. Aby zagrać akord na gitarze, możecie skorzystać ze schematu z dźwiękami z artykułu o [Dźwiękach na gryfie](#). W razie problemów z zagraniem akordu, poproście o pomoc nauczyciela. Wytlumaczy jak zrobić to w łatwy sposób!

Teraz już wiesz jak szukać interwałów oraz budować akordy durowe i molowe! Jest to pierwszy krok który pozwoli na pisanie własnych utworów. Do ćwiczeń przydatna może być aplikacja pianinie do pobrania na telefon. Na niej bardzo łatwo znajdziemy potrzebne dźwięki!